

Letošnji evharistični kongres na Dunaju je bil prireditev svetovnega pomena. Trajal je od 10. do 15. sept. Razne narodnosti so zborovale ločene po cerkvah, vsak dan pa je bilo slovesno skupno zborovanje v „Rotundi“. Nešteta so bila predavanja o najrazličnejših tvarinah, ki so jim sledile duhovite diskusije. Sveti oče je poslal kot zastopnika kardinala van Rossuma, poleg avstrijskih in nemških kardinalov in mnogih škofov iz vseh delov sveta sta bila navzoča pariški kardinal Amette in londonski kardinal Bourne. Zborovanj so se udeleževali pridno člani cesarske hiše. Slovencev je bilo na Dunaju čez 5000. Kolik je bil promet na Dunaju te dni, se razvidi že iz tega, da je cestna železnica oddala na en dan čez 1.200.000 vozniških listkov. Nadvse slovesen je bil zaključek evharističnega kongresa s teoforično procesijo, katere se je udeležilo vključno slabemu vremenu 158.000

NIZOZEMSKA KRALJICA
VILJEMINA
V NARODNI NOŠI.

ljudi. Izprevod je šel iz cerkve sv. Štefana čez Wollzeile na Ring in po Ringu na cesarski dvor. Cesar Franc Jožef se je udeležil izprevoda na najslavnejši način z vsem zgodovinskim sijajem, ki ga premore habsburški dvor. Zvest tradiciji svoje hiše od Rudolfa Habsburškega sem je sivolasi vladar vse storil, da dostojno počasti presveto Rešnje Telo. Niti pri kronanju se ne razvije večji dvorni pomp, kakor ga je ukazal cesar Franc Jožef ta dan. Presveto Rešnje Telo je peljala najdragocenejša dvorna kočija iz časa Marije Terezije, ki jo je vleklo osem izbranih, prekrasnih vrancev, za njo se je peljal vladar s prestolonaslednikom z osmimi belci. Spredaj so jahali v dolgi vrsti cesarski komorniki, tajni svetniki in velikaši. Izprevoda so se udeležili tudi državni poslanci in člani gosposke zbornice katoliških strank. Kranjska dežela je bila uradno zastopana po glavarju in deželnem odboru. Bil je dan, ki bo ostal neizbrisno v spominu vsem, ki so ga doživeli.

Z evharističnim kongresom so bile združene tudi razstave, med njimi razstava za krščansko umetnost.

Tu so se videli evharistični mozaiki iz prvih časov krščanstva, nedavno najdeni v Ogleju. Med modernimi umetniki pa je posebno pozornost vzbujal naš rojak arhitekt Plečnik v Pragi.

Notranja vrednost kongresnih razprav ni zaostajala za zunanjo slovesnostjo. Sploh se je Dunaj letos postavil. V zvezi z evharističnim kongresom se je vršil tudi mednarodni katehitični sestanek in mednarodni kongres za krščansko vzgojo, ki so se ga udeležili strokovnjaki svetovnega slovesa.

Umrl je znani češki pesnik Vrchlický (Frida), član gosposke zbornice. Vrchlický je bil silno plodovit kot pesnik in prevajalec. K njemu se še povrnemo.

† **Jules Massenet.** 15. avgusta t. l. je umrl Jules Massenet eden najpriljubljenejših starejših francoskih skladateljev. Rojen je bil v Montaudu kot sin fužinarja in bivšega častnika Napoleona I. Ker je bil od doma reven, je le s težavo končal konservatorij v Parizu. L. 1863. je dobil rimsko nagrado in popotoval po Italiji, Nemčiji in Avstriji. L. 1867. je poizkusil s svojo prvo kompozicijo „Ma grand' tante“ v komični operi, a je propadel; isto se mu je zgodilo l. 1872. z opero „Don César de Bazan“. Takoj nato je sijajno prodrl v Odéon z „Marijo Magdaleno“ in v veliki operi z „Evo“. Z l. 1877. se začena njegova slava in nepretrgana vrsta uspešnih del. Pri Francozih je bil izredno priljubljen, v inozemstvu je pa posebno zaslovel z operama „Manon“ in „Werther“, ki tudi najbolj kažete njegove skladateljske vrline: lahke, ljubke melodije, večinoma francosko občutene pesmi, katerim se pridružuje preprosta dramatičnost. Stroga kritika je zahtevala od Massenetovega talenta več, toda on se ni menil za to. Sedel je vztrajno od štirih zjutraj pri pisalniku (pri komponiranju se ni nikdar posluževal klavirja) in delal dalje po svoje. Pred javnostjo je tako bežal, da niti k premieram svojih oper ni hodil. Tih in skromen je ostal tudi v smrti: oporočil je, naj ga mirno preneso v zgodnjem jutru iz njegovega stanovanja v Parizu na malo vaško pokopališče v Egreville. — Za njim so našli tri izgotovljene ali skoro izgotovljene opere: „Panurge“, „Cleopatra“ in „Amadis“.

Prelat Martin Schleyer, izumitelj volapüka, ki je svojčas kot prvi poizkus mednarodnega jezika vzbudil veliko gibanje, je umrl v Konstanci. Schleyer je imel čudovito znanje, govoril je petindvajset jezikov. Svoj volapük je sestavil iz 14.000 besed, in sicer je vzel eno tretjino iz angleščine, četrtno iz latinščine in iz romanskih jezikov, ostalo iz drugih jezikov. Dvoglasnike, glasova *h* in *r* je izključil, rad je pa porabil *ä*, *ö* in *ü*. Volapük je bil svojčas jako razširjen in je izhajalo v njem že 23 časopisov. Kmalu je pa volapük jel pešati, in zdaj je stopil na njegovo mesto esperanto, ki je ravnokar v Krakovu praznoval velik mednarodni kongres esperantistov.

Shod gluhonemih, in sicer že tretji mednarodni shod gluhonemih, se je vršil v Parizu. Letošnji kongres je bil posebno pomemben radi stoletnice plemenitega človekoljuba, ki se je prvi usmilil nesrečnih gluhonemih in ki je ustanovil francoski sistem vzgoje gluhonemih po znamenjih. Bil je to duhovnik, znan v vzgojslovju kot Abbé de l'Epée. Bilo je ginljivo gledati, kako se je vršil ta mutasti kongres, v katerem se je govorilo le v znamenjih; na burnem pritrdjevanju in ploskanju se je poznalo, da so poslušalci „govornike“ dobro razumeli.